

QUÆSTIO MEDICA

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM,

Die Jovis 14. Februarij.

M. HENRICO MAHIEU.

DOCTORE MEDICO, Præside.

Vivunt ne longius ac felicius qui juniores ineunt connubium?
I.

VITA unione animæ cum corpore definitur: stat permansione calidi in humido: desinit extinctione caloris; hinc mors ut vita naturalis. Quibus hæc à Deo concessa; illi succumbant vel inviti necesse est: nec mors ullo ætario redimenda; antiquos extulit, nos quoque trudet: omnibus enim calcanda semel Lethi via. Aliorum tamen ocyùs, aliorum seriùs versatur sors. Paucos (quos æquus amavit Jupiter) interitùs tantum tarda necessitas deducit ad tumulum; nec hos solum longiùs vivere credas, sed eos quoque, qui per omnes ætates decurrunt, licet non necessitate naturæ, sed vi morbi intereant. Hanc metam attingunt qui junioribus orti parentibus, à conceptu plurimum humidum primigenium & viscera robore præstantia obstinuerunt, ut hinc minùs morbis sint obnoxij: qui parco victu proventum vitant excrementorum, & quod habent superfluum ex naturæ lege, planè deponunt: qui nec otio torpent, nec duro labore franguntur; qui salubrem ducunt aerem, nec somno diuturniori refrigerantur, nec immodicis vigiliis siccescunt, & animi motus norunt ita comprimere, ut illis non serviant: qui venerem ita temperanter exercent, ut tamen affectibus ex ejus abstinentiâ nascituris minimè tententur; ijs vitæ curriculum contrahi sæpissimè contingit, ab iis liberi sunt qui juniores ineunt connubium.

I I.

QUAM innumeris molestiis vita sit aspersa nemo non experitur, ut hos felices etiam existinemus qui paucioribus afficiuntur. Divitiæ quidèin asperitatem vitæ non nihil deliniunt, non hinc tamen divites beatiores, unde gravioribus curis discrucientur: dum implicantur multitudine negotiorum, & jurgiis vel simulatibus torquentur. Hunc felicem crede qui

2
suis facultatibus contentus iis benè utitur : domi tranquillam degit vitam nullas foris pertimescit inimicitias : ab omni animi mœrore liber est & solutus, blanditiis voluptatum delinitus, iis tamen non corrumpitur, sed si quam capiat sensibus jucunditatem, virtuti & sapientiæ præcipuis animi dotibus postponit; verbo dicam hic solus felix, cui omnia prosperè procedunt. Talem reperire non est, ad quem qui propius accedunt, hos felicius vivere iudicamus. Quales non sunt, qui sibi solis vivunt, & instar *μικροβίων* solitariam agunt vitam, agros & vias incultas persequuntur, ut ab omnium oculis removeantur. Natura solitarium nihil amat : & ut cuncta etiam inanima, quæ in rerum naturâ constant, concordî quadam amicitia & charitate, ad totius mundi pulchritudinem & permanſionem conferunt, sic & homines sibi mutuum præstare debent officium. Melius est duos esse quàm unum, habent emolumentum suæ societatis, si unus ceciderit ab alio fulciatur. Quid miraris ergo, quòd qui strictiori amicitia vinculo connexi sunt, nihil molestius ferant quàm à se invicem fatali interitûs lege disjungi, nec desint qui cum amicis cupiant efferri ? sociorum omnia communia : nec quicquam est tam naturæ aptum, tam conveniens, ad res secundas vel adversas, quàm societas : hæc quæ circumstrepunt vitæ incommoda partiens, communicansque leviora reddit, & rebus prosperis modum ponens, eas splendidiore facit : ut hinc jure concludas nihil eâ potius esse, quod ad vitæ felicitatem conferat.

III.

NULLA societas venit æstimanda quæ jure amicitia non foveatur. Hæc in bonis solùm esse potest, quâ ad beatè vivendum, nihil præstabilius nihil jucundius comparavit sapientia ; mutuâ benevolentia conservatur, nulla est simul atque sibi aliquid quàm alteri quis maluerit : quam simulant improbi, non est amicitia, sed potiùs mercatura utilitatum suarum. Multæ quidem & varia hominum societates integro amicitia fœdere constant, sed omnium maximè quam ineunt conjuges. Nec enim solùm omnium consiliorum & voluntatum pari consensu (quo nullum certius amicitia vinculum) sed bonorum ac etiam ipsius vitæ communitate continetur, quæ & eo potior est & utilior, non minùs ad vitæ beatitudinem quàm ad longævitatē, quò sunt juniores qui eam contrahunt mas & fœmina, quorum par in venerem ardor. Hi longè felicius quæ sunt in connubio deliciis fruuntur, venerem suavius exercent, ex mutuo amplexu, permixto utriusque semine, utroque fecundo, prolem vivaciorem suscipiunt : in his indolis similitudo faciliùs deprehenditur, occurrit morum conformitas, nascitur studiorum conspiratio, mutuum subsequitur auxilium, mutuos amor nutritur. Quæ quantam vim habeant ad feliciorē & diuturniorē vitam, sciunt omnes qui vitæ commoda & incommoda diligentius perpendunt.

IV.

VENEREM quantumvis exprobrent & vehementer insectentur morosissimi quique, ac tanquam vitiorum seminarium fugiendam velint : vix aliquem reperire est, qui eam aliquando vel fortim non deliberat, vel occultè non auscultaverit. Huic divites parent, huic vota faciunt pauperes ; huic colla submitunt, qui omnium gentium populos sibi subicere, & legibus astringere contendunt : huic nec semper refragantur, qui solent perpe-

tua celebrare nephalia. Adeo blandum res venerea malum est ! (quod accipere facilius quam vitare) ut sibi & naturæ vim aliquam fecisse is videatur, qui ab ea abstinerit ex instituto vitæ ac virginitatis proposito, quò Deo fieret acceptior. Non perinde omnes exercet ἀρεσδίν : Cujus vires augment ætas & temperamentum ; vix ante annum ætatis decimum octavum ejus tyrannidem experiuntur mas & fœmina , nec prius nisi cum vitæ detrimento ad αἰματισμὸν veniunt admittendi. Qui virilem ætatem attingere , vel venerem explendo huic uni serviunt : vel multitudine negotiorum impliciti , aut etiam studio sapientiæ toti addicti illius jugum excutere assuescunt , eo quidem facilius quòd mas in vesiculis raro tumultetur semen. Hoc in senibus frigidius , quos proinde cupidinis stimulis obnoxios vix credas. Soli juvenes in quibus potissimum semen redundat , ἀρεσδίν non impunè recusant imperium : tum maximè si fuerint succulenti sanguinei , & justo temperamenti modo donati , quos , viros perinde ac fœminas videas nonnunquam stupendis ac immanibus divexati symptomatis , ut etiam lucis usuram amittant , cum eam aliis conferre nolunt , aut prohibentur. Tunc enim semen proprii in conceptaculis turgens & ebulliens (quod nec natura semper regit , nec reprimat labor , nec coercet Σοφία , nec ὁδὸστροφία , restringit) nisi licita venus minuerit , cæcà putredinis labe inficitur ; sæpe & ferinam inducit qualitatem , ac veneni vires obtinet. Tum virginem decolorat pallor : Icterus adolescentem ; hic corruiat quasi epileptico laceffit insultu : hæc hysterica suffocatione corripitur. Totum corpus languore conficitur ; pudenda tensione , dolore , priapismo , gonorrhœâ , & urinæ ardore affliguntur ; nullo cibi desiderio tangitur stomachus ; laborat cor lipothymia , syncope , f. bre ; quin & mali labe ad cerebrum propagatur : vertigo , stupor , cephalalgia , aphonia , incubus , furor , melancholia , seminis immodicam suppressionem consequuntur. Hos similèsvæ affectus , nec tutiore nec jucundiore præsidio quam connubio præcavebit quisquam : ut mirum non sit , vitâ lætiori ac diuturniori eos frui , quibus promptæ paratæ fuerint nuptiæ , non minùs mari quam fœminæ salutares.

V.

QUI meretricum potiùs quam uxorum amplexu delectantur , vitant quæ connubii neglectum studium graviora accersit symptomata : sed meminerint non leviora ex scorto mala pertimescenda , nec solùm fortunarum nimias ruinas , vel totius corporis cladem horribilem induci : sed & ipsam animam trahi ad perniciæ consortium. Inflammato animo veneris deliciis flagitiosi concupiscunt , uni libidini servientes ! iis nunquam fruuntur ; petulantius ruunt in complexum ! furore , metu , aut simili commotione , ac αὐτοδυστοχίᾳ cruciantur ; nec credas liberos præclaris animi dotibus illustres nascituros : nothis legitimi ingenio præstant. Verùm vir factus es , & cælebs vixisti (ais) incorruptâ virginitate , integrâ etiam valetudine , nec te jam movet libidinis æstus : noli uxorem ducere ; quæ juvenum connubium sequuntur commoda , rarò obtinent qui sub virili ætate nuptias sibi volunt parari ; si quæ ex veneris abstinentiâ passi sunt symptomata , nec iis semper medetur tardius connubium. Cum & quædam ubi ingravescere cœperunt fiant αἰματισμῷ. Non habent senes quod vereantur despectam & relictam ἀρεσδίν ,

cui jam propemodum nequeunt litare citra vitæ discrimen : corpus ætate provectiori fractum ac debilitatum pessumdant ludo amatorio : nec connubii delicias , cum incredibili morum & sermonum suavitate conjunctas delibant difficiles & morosi facti. Vir senex senem uxorem ducit ! omni prole conjugij firmissimo præsidio destituitur. Vir senex puellam connubio sibi jungit ! jam non ipsa viro , sed vir puellæ nubit , cujus vile sit mancipium ; si prolem , suscipiat , hæc imbecilla erit ac brevioris ævi : quæ dum per aliquot dies , vix firmâ fruitur valetudine , infelicem patrem perenni discruciat sollicitudine , eo graviore , quod & paterni interitus sit prænuncia. Juvenes tantum crede beatos & longævus , qui statim convolant ad nuptias : non verborum obscœnitate , sed jucunditate colloquiorum & morum suavitate , omnem vitæ molestiam abstergent ; dum læti naturæ sacra faciunt , declinant quos parit affectus semen in vesiculis coercitum : ut hinc longævitatē eos assequi merito quis sibi persuasum putet ; non alienis ardent amoribus , qui longo usu domesticos colere assuescunt : nec prius quàm uxorum jucundâ consuetudine uterentur , meretricum fucis & fallaciis capti fuere ; filios omni sorte beatos sanos & vivaces suscipiunt , quos ingenuè ac liberaliter educant , bonis artibus & disciplinis instituunt , ad omne debitum officium instruunt , ad honesta munia promovent , nec non etiam compellunt ad connubia ; unde perfundantur miro voluptatis gaudio , dum filios filiorum in circuitu mensæ circumspiciunt. Gratis demum osculis & amplexibus liberis non furtivis , sanctissimo amicitie fœdere , studiorum conspiratione , voluntatum concordia , mutuis officiis (quibus potissimum amor confirmatur adjunctâ consuetudine) & bonorum communione , vel novâ acquisitione , quæ supersunt ætatum vices , ita læti metiuntur : ut tandem ad ultimam senii metam felices producant annos.

Vivunt ergo longius ac felicius qui juniores incunt connubium.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciscus Afforty.

*M. Ludovicus Gallais
Chirurgia Professor.*

M. Petrus de Mersenne.

M. Nicolaus de Jouvancy.

*M. Franciscus Gouel.
M. Petrus Cressé.*

*M. Ioannes Garbe.
M. Paulus Courtois.
Regius Professor.*

Proponebat Lutetiæ Parisiorum FRANCISCUS GIRARD
Blesensis. A. R. S. H. MDCLXXV.

PARISIIS,

Apud FRANCISCUM MUGUET, Regis & Illustrissimæ Archiepiscopi
Parisienfis Typographum.